

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 18225-06-25

העותרים בבג"ץ 18225-06-25 : כרמי גילון ו-37 אח'
העותרת בבג"ץ 24804-06-25 : התנועה למען איכות השלטון בישראל
העותרת בבג"ץ 25348-06-25 : משמר הדמוקרטיה הישראלית
ואח'

נגד

המשיבים בבג"ץ 18225-06-25, 1. ממשלת ישראל
בבג"ץ 24804-06-25 ובבג"ץ 25348-06-25, 2. ראש ממשלת ישראל
: 06-25 3. שר המשפטים
4. היועצת המשפטית לממשלה

המשיבים בבג"ץ 24804-06-25 : 1. ועדת השרים לעניין הצורך בהחלפת היועצת המשפטית לממשלה
2. הוועדה המקצועית הציבורית בראשות הנשיא לשעבר, כבוד השופט בדימוס אשר גרוניס

המשיב בבג"ץ 25348-06-25 : שר התפוצות

תצהיר מטעם המשיבים

אני יוסי פוקס החתום מטה, מצהיר כי העובדות המפורטות בתצהיר התשובה מטעם הממשלה נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונתי ומתוקף תפקידי כמזכיר הממשלה ומבקש שהעתירות למתן צו על תנאי תידחנה.

חתימת המצהיר

אישור

אני הח"מ כנתס קרון מאשר בזה כי ביום 17.11.25 הופיע בפניי יוסי פוקס המוכר לי אישית ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

רותם קרון, עו"ד

מ.ג. 69434

חתימת מקבל התצהיר

תצהיר תשובה לצו על תנאי מטעם ממשלת ישראל

ממשלת ישראל מתנגדת בכל תוקף לעשיית הצו על תנאי, או חלקו, לצו מוחלט ומבקשת לדחות את העתירות ולבטל את צו הביניים שהוצא על ידי בית המשפט וזאת מהטעמים המפורטים להלן:

1. עניינם של העתירות ושל הצו על תנאי שאליו מתנגדת הממשלה הוא לכפות על הממשלה, בניגוד לחוק מפורש ולעקרונות הדמוקרטיה, יועצת משפטית "לממשלה" אשר פועלת בשיטתיות נגד הממשלה הנבחרת שלה תפקידה לסייע. עניינם בכפיית שיתוק משפטי על מדינת ישראל ועל אזרחיה בעידן של אתגרים מורכבים ביותר. עניינם בטענות שקריות שאין אדם במדינה שיכול להאמין בהן, כולל העותרים עצמם, כאילו יש ספק אם מתקיימים בין עו"ד בהרב מיארה לבין ממשלת ישראל "חילוקי דעות מהותיים וממושכים שמונעים שיתוף פעולה יעיל". עניינם בדרישה לקבוע תקדים עולמי ללא כל חקיקה מסמיכה, לפיו היועצת המשפטית לממשלה תהפוך לחסינה מפני פיתורים, אף כאשר היא פועלת בניגוד לעמדת הממשלה באופן שיטתי ומסכלת שוב ושוב את סמכות הממשלה כרשות המבצעת של המדינה ואת רצון הבוחר שנציגיו בכנסת מינו את הממשלה.

2. טענות העותרים שבעניינן הוצאו הצו על תנאי וצו הביניים מנוגדים מפורשות לחוק. מצוותו של המחוקק על הממשלה, על היועצת ועל בית המשפט הינה ברורה וחד משמעית. סעיף 5 לחוק שירות המדינה (מינויים) תשי"ט-1959 קובע מפורשות כי:

**" הממשלה רשאית לקבוע את הדרכים והתנאים למינויו של היועץ המשפטי
לממשלה.."**

וסעיף 14 לחוק הפרשנות תשמ"א-1981 מבהיר כי:

**"הסמכה לעשות מינוי – משמעה גם הסמכה להתלות את תקפו, לבטלו, לפטר את מי
שנתמנה או להשעותו מתפקידו"**

3. צווים אלה מנוגדים גם לעיקרון הבסיסי ביותר שלפיו **הפה שאסר הוא הפה שהתיר**. עיקרון שבשמו בית המשפט הופך בשנים האחרונות עוד ועוד הלכות טובות שהשכילו לקבוע שופטי בית המשפט העליון בתקופות עבר, לרבות שינוי כללי משחק תוך כדי משחק ביחס לסמכויות בית המשפט עצמו. כך שלא ברור מדוע בית המשפט מבקש להחיל על הממשלה כללים שהוא איננו מחיל על עצמו.

4. צווים אלה מבטאים סטנדרט כפול שמוחל על הממשלה הנוכחית ועל עו"ד בהרב מיארה. שכן ממשלת ישראל כבר סתתה בעבר ממסקנות וועדת שמגר. בניגוד להמלצת הדוח שהציע לעגן את הליכי המינוי וסיום הכהונה בחקיקה ראשית, הממשלה שעיינה את המלצות הדוח בשנת 2000, נמנעה מלהעביר את המסקנות בחקיקה והסתפקה בהחלטת ממשלה. המשמעות של הסטייה הזאת מההמלצות של הוועדה הוא שהממשלה בחרה לשמר בידה גמישות באמצעות האפשרות לשנות לפי הצורך את החלטת הממשלה המסדירה את הליכי סיום הכהונה, בדיוק כפי שנעשה בעניינינו, ולכן נמנעה מלהסדיר את העניין בחקיקה ראשית.

5. לא זו אף זו, ממשלת ישראל גם סתתה בעבר אד-הוק ממסקנות וועדת שמגר בעת שהחליטה ביום 6.12.2009 (החלטה מס' 1013) על מינויו של עו"ד יהודה ויינשטיין למשרת היועץ המשפטי לממשלה וזאת לאחר תיקון

אד הוק שעתה הממשלה בהחלטה מס' 937 מיום 22.11.2009 בו קבעה כי על הליך מינוי מחליף ליועץ המשפטי לממשלה מני מזוז לא תחול החלטת ממשלה מס' 2274 בשל העובדה שבועדת האיתור לא נמצאו ארבעה תומכים כמתחייב לפי החלטה 2274. ויינשטיין כיהן שש שנים מלאות, בניגוד להחלטה 2274 שאנו עוסקים בעניינה גם כאן, מבלי שמערכת המשפט תערער אחר מינויו בטענות על "שינוי כללי המשחק תוך כדי המשחק".

6. צווים אלה מנוגדים חזיתית לרעיון הדמוקרטי שלפיו זכותו של הציבור בזמן נתון לבחור בכנסת שתמנה ממשלה שתוכל לסטות מבחירותיו של הדור הקודם. משמעם הוא ביטול ריבונות העם והכפפתו לשלטון של מערכת המשפט שתפרש את הכרעת הדורות הקודמים במשחק במעמד צד אחד.

7. צווים אלה מנוגדים לתקנת המדינה והציבור ואוסרים על הממשלה לתקן טעויות עבר ככל שהחלטת עבר נמצאה כושלת במבחן השנים. זאת, כדוגמת מסקנות וועדת שמגר, שלממשלה יש הערכה רבה לחבריה, אך שיטת מינוי והפסקת כהונה של היועץ המשפטי לממשלה שעליה המליצה הובילה לכישלון המהדהד שחווה המדינה ביחסי הממשלה והיועצת המשפטית לממשלה בהרב מיארה בניגוד מוחלט למטרות שהציבה לעצמה הוועדה עצמה.

8. צו הביניים (כמו גם צו מוחלט אם יינתן) גם איננו מעשי מפני שבעוד שהוא מתיימר להמשיך תפקוד משפטי תקין של הממשלה, הרי שבהיעדר אמון, ולו קלוש, בין הממשלה לבין עו"ד בהרב מיארה, הוא רק גוזר על הממשלה ועל הציבור שיתוק משפטי כאשר הרשות המבצעת נעדרת תהליכי ייעוץ משפטי אמיתיים וגוזר על בית המשפט עצמו קיום הליכים משפטיים בהיעדר ייצוג אמיתי לממשלה, כדוגמת ההליך הנוכחי.

9. הוצאת צווים אלה בניגוד לחוק, בניגוד לדמוקרטיה, בניגוד לאינטרס הציבור ובניגוד לזכותה של הממשלה ובחריה להליך הוגן רק מלמדת על עומק השבר בו שרויה מערכת המשפט ועל הצורך הדוחק בתיקון יסודי ועמוק של מערכת המשפט.

10. אשר על כן מתבקש בית המשפט לדחות את העתירות ולבטל כל צו שהוצא במסגרתן.

היעדר ייצוג לממשלה בהליך

11. עו"ד בהרב-מיארה, תוך ניגוד עניינים מובהק שהיא מתעלמת מקיומו ושהוא חמור לאין שיעור מניגוד עניינים אחר שהיא העלימה עין ממנו – בפרשת הפצ"רית – עד לפסק הדין של בית המשפט שהעמידה במקומה, מכפיפה את משאבי המדינה לצרכיה האישיים ועושה שימוש בפרקליטות המדינה על מנת לייצג את עניינה האישי, תוך שהממשלה נדרשת לחפש לעצמה עורך דין חיצוני שייצג אותה. מדובר באבסורד מוחלט ובעולם הפוך. השירות המשפטי הציבורי אינו ולא יכול להיות קניינה הפרטי של בהרב-מיארה. הוא הוקם ונועד כמשימה מרכזית לייצג את הממשלה, ולא כדי לפעול כנגדה באופן שיטתי ולשרת את ענייניה הפרטיים של היועצת המשפטית לממשלה.

12. מדובר לא רק בהוכחה נוספת לאופן הפסול שבו נוהגת היועצת במילוי תפקידה, אלא גם בסטנדרט כפול זועק לשמיים שכל מי שנותר בו קורטוב של יושרה אמור להתקומם נגדו.

13. הממשלה עומדת על כך שהייעוץ המשפטי לממשלה לא נועד להגן על בהרב מיארה מפני הדחה אלא על הממשלה. מטעם זה ממשלת ישראל איננה מיוצגת בהליך ומי שחתומים על המסמכים שהוגשו על ידה לבית המשפט הם שרי הממשלה ומזכיר הממשלה. הממשלה עומדת על כך שהחלטת סיום כהונת בהרב- מיארה התקבלה ברשות ובסמכות וסבורה כי קבלת העתירה מנוגדת לעקרונות הדמוקרטיה ושלטון החוק והכל כפי שיפורט.

14. יוער, כי מאז החלטת הממשלה להביא לסיום כהונתה של בהרב מיארה והצווים שהוציא בית המשפט, חוסר שיתוף הפעולה המהותי והמתמשך הולך ומחמיר ופוגע בממשלת ישראל ובאזרחי המדינה. לפיכך גובר הצורך בדחיית העתירה וקידום מינויו של מחליף לתפקיד אשר יכהן בפועל כיועץ המשפטי של הממשלה ולא כיועץ המשפטי של האופוזיציה וארגוני השמאל המצדד בעמדת העותרים בכל נושא עקרוני של מדיניות המובא לאישור הממשלה.

15. ודוק, המצב שבו נשללת מהממשלה האפשרות לקבוע מי היועץ המשפטי שלה או לפחות לבחור אדם שהיא תוכל לעבוד אתו ולא תגיע אתו למשבר מוחלט - הוא מצב בלתי הגיוני שלא קיים באף מקום בעולם ובוודאי לא קיים ביחס לאף אדם או תאגיד. לא ייתכן שהזכות האלמנטרית הזו תישלל מהממשלה הנבחרת, כאשר נלווית לכך שלילת הזכות האלמנטרית לייצוג פעם אחר פעם באופן סיטוני העולה על סך כל המקרים שהיו לאורך כל ממשלות ישראל. מצב בו בית המשפט לא רק פוסק ביחס להחלטות הממשלה אלא עושה זאת בשעה שלממשלה אין ייצוג והוא כופה על הממשלה את מי שמייצג אותה, הוא אבסורד מוחלט.

קיומה של עילה ברורה לסיום הכהונה:

16. נפתח במובן מאליו, שלטון החוק המורה לרשויות המדינה לפעול על פי חוק, חל על כל רשויות המדינה. הוא חל על ממשלת ישראל, הוא חל על הייעוץ המשפטי לממשלה והוא חל על בתי המשפט. שרים, יועצים משפטיים ושופטים אינם יכולים לפעול שלא במסגרת החוק ושלא על פי חוק. כוחם בא מהחוק ומוגבל לחוק, הוא שמעניק להם את כוחם. אבל הם אינם החוק. על אחת כמה וכמה שאינם יכולים לפעול בניגוד למקור נורמטיבי שמסדיר את החוק.

17. נשים דברים אלו נגד עיננו כאשר הממשלה מתנגדת לצו על תנאי כנגד הליך חוקי שממשלת ישראל ניהלה במטרה להביא לסיום כהונתה של בהרב מיארה, צו שיצא ללא כל מקור חוקי שתומך בעותרים או בעמדת בהרב-מיארה המצדדת בעמדתם.

18. אין צורך להכביר במילים בדבר אי קיומם של יחסי עבודה תקינים בין ממשלת ישראל ובהרב-מיארה שהגיע למצב חסר תקנה. הדבר ידוע היטב לעותרים, למשיבים, לבית המשפט ולציבור כולו. לא צריך בחינה מדוקדקת של מסמכים משפטיים או בחינת הנעשה במשרדים סגורים. לפנינו אי שיתוף פעולה מהותי ארוך ומתמשך, וניסיונות של מי שאמורה לסייע לממשלה בעבודתה, להכשיל את עבודת הממשלה, להביא לביטול החלטותיה ולמנוע מהשרים והממשלה לקדם את מדיניותם באמצעות הצעות החלטה או תזכירי חוק בדרך של "מניעה משפטית" ללא כל בסיס בחוק או בפסיקה.

19. למרות שהדברים ידועים לכל, הממשלה פירטה בהליך ארוך וממצה עשרות מקרים שמצביעים על דפוס פעולה עקבי של סיכול עבודת הממשלה בידי בהרב-מיארה ולמעשה מאז הוגש כל החומר הרב לבית המשפט נוספו עוד מקרים רבים בתחומים שונים ומגוונים והאחרון שבהם – בעוד נכתבות שורות אלו – התנגדות מוחלטת שלה לתיקון חקיקה שנועד לפצל ולייעל את תפקיד היועץ המשפטי לממשלה, שוב בניגוד עניינים מובהק שלה וזאת אף שהיא עצמה כאשר מונתה לתפקיד ידעה על הכוונה לפצל את תפקידה לפני שמונתה לתפקיד ולא התנגדה לכך.

20. במצב דברים שכזה הפעלת הסמכות של הממשלה להביא לסיום כהונתה הכרחית ומחויבת המציאות. שימור המצב הקיים של חוסר שיתוף פעולה מתמשך בין ממשלת ישראל לבין מי שאמורה להיות היועצת המשפטית שלה מוביל לפגיעה ביכולת הפעולה של הממשלה ובנאמנות שהיא חבה לאזרחי ישראל.

21. חשוב להדגיש, במישור הפרוצדורלי, מעבר לסמכות הממשלה לשנות פרוצדורה שקבעה ממשלה אחרת, כי עו"ד בהרב-מיארה בחרה במודע לאורך כל הדרך שלא לשתף פעולה עם תהליך הפסקת כהונתה כיועצת המשפטית לממשלה ונמנעה שוב ושוב מלהשיב או אפילו להתייחס לחומר העצום שהועבר אליה, סירבה להגיע לשימועים שזומנה אליהם כדין בהתאם להחלטת ממשלה שלא היה בגינה צו ביניים לעצם זימונה.

22. למעשה בהרב-מיארה פעלה כאן בדרך דומה לדרך פעולתה בסוגיית הפצ"רית כאשר סיכלה את הליך ההיועצות של שר המשפטים עם מ"מ נציב שירות המדינה על מנת למנוע משר המשפטים למנות תחתיה עובד מדינה אחר. רק בשל התנהלות זו של בהרב-מיארה בחוסר ניקיון כפיים מובהק, היה על בית המשפט לדחות את העתירות דנא על הסף.

הדין הרצוי

23. שאלת הדין הרצוי אינה מעניינה של בית המשפט אלא של המחוקק. מעבר לצורך הממשלה תדגיש כי הדין המוצע לפי גישת העותרים ולפי מסגרת הצו על תנאי שהוציא בית משפט, לא רק שאיננו הדין המצוי הוא גם רחוק מלהיות הדין הרצוי.

24. האם יעלה על הדעת שהיועצת המשפטית לממשלה בישראל תהנה מעצמאות מוחלטת? אפילו בישראל שבה יחסי הייעוץ המשפטי והממשלה חריגים ביותר, עד להליך שלפנינו, כאשר נבחנו יחסי הייעוץ המשפטי לממשלה והממשלה מעולם לא נטענו כאלה טענות. וועדת אגרנט הבהירה שלממשלה שמורה האפשרות להביא לסיום כהונת היועץ. וועדת שמגר הבהירה שניתן לעשות זאת במצבי חוסר שיתוף פעולה מהותיים וממושכים ודבקה בקיבוע המצב שמאפשר לממשלה להביא לסיום כהונת היועץ.

25. הטיעון החדשני של העותרים שאומץ על ידי בהרב-מיארה כי קיימת ליועצת עצמאות מוחלטת וכי אסור לממשלה להביא לפיטוריה אינו מנוגד רק לחוק ולעיקרון שלטון החוק אלא גם מנוגד לדמוקרטיה ולעקרונות ריבוניות העם ועקרונות יסוד בהפרדת רשויות ומנוגדת למסקנות הוועדות שבשם הם טוענים.

26. וועדת שמגר הכריעה במפורש נגד מתן עצמאות ליועץ המשפטי לממשלה שתתבטא במניעת יכולת לפטרו. יתרה מכך, ברור שגם לא ניתן לאפשר מצב שבו יש חוסר שיתוף פעולה מהותי ומתמשך אך הממשלה מנועה מלהביא לסיום הכהונה מטעמים פרוצדורליים. וועדת שמגר הדגישה במפורש (סעיף 63) שאין לקבל מצב שבו הפרוצדורה מונעת את היכולת של הממשלה לסיים את כהונת היועצת במקום בו מתקיימות עילות ההדחה.
27. כדי להימנע מדיונים עקרים על פרוצדורה בזמן שבו העדר שיתוף הפעולה פוגע באופן אנוש בעבודת הממשלה, נענתה הממשלה להצעת בית המשפט לחזור בה מהחלטתה ככל שתאפשר אותה פרוצדורה שנקבעה בדו"ח וועדת שמגר גם תוך ויתור על מי שאמור להיות נציג הממשלה לפי אותו דו"ח אולם בית המשפט מנע זאת והוועדה המכהנת סיימה את כהונתה.
28. מאז החלטת הממשלה על סיום כהונת בהרב-מיארה כיועצת המשפטית לממשלה, המציאות טפחה על פנינו והצביע על הסכנה שטמונה בגורמי אכיפה בכירים שסבורים שאין מי שיכול לבחון את מעשיהם ואת כפיפותם לשלטון החוק. לא מדובר בדיאלוג אפלטוני בשאלה "מי ישמור על השומרים?", בסמינר בכתבי הפדרליסט או בחבורה במסכת סנהדרין בשאלות של כפיפות השלטון לחוק- אלא בפרשיות שנחקרות בישראל בימים אלה. לדאבון הלב קיבלנו אישור והוכחה נוספת לטבע האנושי שלא מאפשר לשגות באשליות בדבר תוצאות מינוי גורמים בעלי סמכות ועצמאות ללא כפיפות או לגיטימציה דמוקרטית. כאשר יש גורמים שרוממות שלטון החוק בגרונם אולם הם סבורים כי הם נהנים מעצמאות מוחלטת ושאינן גורם חיצוני שיכול לבקר אותם, צפים ועולים קלקולים שפוגעים בראש ובראשונה בשלטון החוק, בזכויות אדם ובאזרחי המדינה.

קבלת העתירה- שינוי שיטת הממשל בישראל

29. אין זה מקרי שהמבנה השלטוני שבו יועץ משפטי נעדר לגיטימציה דמוקרטית (אינו גורם נבחר) ונהנה מעצמאות מוחלטת וטוען לסמכות לבלום את הממשלה איננה קיימת באף מדינה דמוקרטית בעולם. אל לו לבית המשפט לסייע בידי העותרים ובהרב מיארה שמבקשים לקבוע כאן שיטת משטר אנטי דמוקרטית מקורית זאת.
30. דמוקרטיה היא שיטת ממשל בעלת חסרונות רבים, אולם שיטות אנטי דמוקרטיות גרועות ממנה. אסור לנו לזנוח את שלטון החוק ואת שיטת הממשל הדמוקרטית ולהביא ליצירת שיטת ממשל חדשה במפורש או במשתמע- באמצעות יצירת פרוצדורה שכופה על הממשלה את המשך השיתוק עם בהרב מיארה.
31. יצירת איסור על הממשלה לשנות את החלטת הממשלה שמסדירה את ההליך, הוא שינוי כללי משחק תוך כדי משחק בעל השלכות חמורות עשרות מונים מאשר שינוי ההליך לסיום כהונת היועצת במקום בו מתקיימת עילת ההדחה, תוך הסרת החשש למחטף.
32. בקרב מי שמתנגדים לממשלה ובכללם העותרים יש המתקשים להשלים עם תוצאות הבחירות, ביניהם יש כאלה שסבורים כי "הדמוקרטיה מתה בפסיעות קטנות" ולכן הם מציעים פעם אחר פעם לגלגל את הדמוקרטיה מראש ההר ולשבור את מפרקתה תוך יצירת סטנדרט משפטי גמיש שחל רק על ממשלות ימין. מהלך אנטי דמוקרטי שמנוגד לחוק ואין לקבל זאת.

33. לחילופין הם מציעים לטמון את הראש בחול ולטעון שמדובר בסך הכל בשאלה פרוצדוראלית, אולם שאלות פרוצדורה מוכרעות לפי כללים. אין לך שינוי כללי משחק גדול מאשר הניסיון לשנות את הכללים ולקבוע שהממשלה איננה ריבונית לשנות החלטות ממשלה.

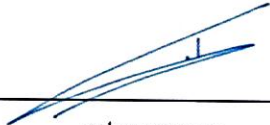
34. מכל הטעמים שלעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לבטל את הצווים שהוצאו נגד הממשלה ולדחות את העתירות. כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לראות בכל ההודעות שהוגשו על ידי הממשלה בהליך דנא ובכל החומרים שצורפו להן כחלק בלתי נפרד מתצהיר התשובה של הממשלה לצו על תנאי.

השר עמיחי שיקלי

יו"ר ועדת השרים לעניני הדרכים
והתנאים להפסקת כהונת היועץ
המשפטי לממשלה

ח"כ יריב לוין

סגן ראש הממשלה
ושר המשפטים